

उक्तमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ पश्येपश्यामि ॥ ६ ॥ ७ ॥ कोगुणः सच किंस्वित्परमः कातस्याः पराकाष्ठेत्यर्थः ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारत

युधिष्ठिर उवाच उक्तं ते गोप्रदानं वै नाचिकेतमृषिं प्रति ॥ माहात्म्यमपि चैवोक्तमुद्देशेन गवां प्रभो ॥ १ ॥ नृगेण च महदुःखमनुभूतं महात्मना ॥ एकापराधाद्
ज्ञानात्पितामहमहामते ॥ २ ॥ द्वारवत्यां यथा चासौ निविशं त्यां समुत्थृतः ॥ मोक्षहेतुरभूत्कृष्णस्तदप्यवधृतं मया ॥ ३ ॥ किं त्वस्ति मम संदेहो गवां लोकं प्रति प्रभो
तत्त्वतः श्रोतुमिच्छामि गोदायत्र वसंत्युत ॥ ४ ॥ भीष्म उवाच अत्राप्युदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ यथा पृच्छत्यद्य यो निमेतदेव शतक्रतुः ॥ ५ ॥ श
क्र उवाच स्वर्लोकवासिनां लक्ष्मीमभिभूय स्वयार्चिषा ॥ गोलोकवासिनः पश्येव्रजतः संशयो त्रमे ॥ ६ ॥ कीदृशा भगवँ लोका गवां तद्ब्रूहि मे नघ ॥ यानावसं
ति दातार एतदिच्छामि वेदितुं ॥ ७ ॥ कीदृशाः किं फलाः किं स्वित्परमस्तत्र कोगुणः ॥ कथंच पुरुषास्तत्र गच्छंति विगतज्वराः ॥ ८ ॥ कियत्कालं प्रदानस्य दाता च फल
मश्नुते ॥ कथं बहुविधं दानं स्यादल्पमपि वा कथं ॥ ९ ॥ बद्धीनां कीदृशं दानमल्पानां वापि कीदृशं ॥ अदत्त्वा गोप्रदाः संतिकेन वा तच्च शंसमे ॥ १० ॥ कथं वा बहुदाता
स्यादल्पदात्रा समः प्रभो ॥ अल्पप्रदाता बहुदः कथं स्वित्स्यादिहेश्वर ॥ ११ ॥ कीदृशी दक्षिणा चैव गोप्रदाने विशिष्यते ॥ एतत्तथ्येन भगवन्मम शंसितुमर्हसि ॥
१२ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके प० दानधर्मे गोप्रदानिके द्विसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ पिता
मह उवाच यो यं प्रश्नस्त्वया पृष्टो गोप्रदानादिकारितः ॥ नास्ति प्रष्टास्ति लोके स्मिंस्त्वत्तो न्यो हि शतक्रतो ॥ १ ॥ संति नानाविधा लोकायां स्वं शक्र न पश्यसि ॥
पश्यामि यानहं लोकानेकपत्न्यश्रयाः स्त्रियः ॥ २ ॥ कर्मभिश्चापि सुशुभैः सुव्रताः कृषयस्तथा ॥ सशरीराहितान्यांति ब्राह्मणाः शुभबुद्धयः ॥ ३ ॥ शरीरन्यासमोक्षे
ण मनसानिर्मलेन च ॥ स्वप्नभूतांश्च तौ लोकान्यश्वंतीहापि सुव्रताः ॥ ४ ॥ ते तु लोकाः सहस्राक्षशृणुयाद्गुणान्विताः ॥ न तत्र क्रमते कालो न जरा न च पावकः ॥ ५ ॥
तथानास्य शुभं किंचिन्न व्याधिस्तत्र न क्लमः ॥ यद्यच्च गावो मनसा तस्मिन्वाच्छंति वासव ॥ ६ ॥ तत्सर्वं प्राप्नुवंति स्म मम प्रत्यक्षदर्शनात् ॥ कामगाः कामचारि
ण्यः कामात्कामांश्च भुंजते ॥ ७ ॥ वाप्यः सरांसि सरितो विविधानि वनानि च ॥ गृहाणि पर्वताश्चैव यावद्भव्यं च किंचन ॥ ८ ॥

भावदीपे द्विसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७२ ॥ ॥ ७३ ॥ योयमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ शरीरस्य न्यासः समाधिकाले मोक्षः मरणे निर्मलेन मनसा योगिनो न्यासे मोक्षे च तौ लोकान् पश्यंति ॥ ४ ॥
॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥